

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
กระทรวงพาณิชย์

เล่มที่ 86
วันที่ประกาศโฆษณา

เลขที่ประกาศ 247
13 กันยายน 2567

ประกาศโฆษณาการรับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เลขที่คำขอ	67100361	วันที่ยื่นคำขอ	17 กรกฎาคม 2567
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	ผ้ากาบบัวอุบลราชธานี หรือ Ubon Ratchathani Kap Bua Fabric หรือ Pha Kap Bua Ubon Ratchathani		
รายการสินค้า	ผ้าฝืน ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ หรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากผ้ากาบบัวอุบลราชธานี		
ผู้ขอขึ้นทะเบียน	จังหวัดอุบลราชธานี		
ที่อยู่	ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี ถนนแจ้งสนิท ตำบลแจระแม อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี 34000		

1. คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

ผ้ากาบบัวอุบลราชธานี หรือ Pha Kap Bua Ubon Ratchathani หรือ Ubon Ratchathani Kap Bua Fabric หมายถึง ผ้าฝืน ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ หรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากผ้ากาบบัวอุบลราชธานี เป็นผ้าทอมือผลิตจากเส้นไหมหรือฝ้ายผสมผสานวิธีการทอ 4 กรรมวิธีใน 1 ฝืน ประกอบด้วย การทอเส้นยืน สลับส้อยอย่างน้อย 2 สี การมัดหมี่ การยกหรือขีด และการมัดไหมหรือหางกระรอก หรือมีการสอดด้ายเงินหรือด้ายทอง หรือเส้นไหมสีต่างๆ เพื่อเพิ่มความวิจิตรงดงามยิ่งขึ้น โดยฝืนผ้ามีการไล่โทนสีจากอ่อนไปแก่ ผลิตในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

ลักษณะของสินค้า

(1) ประเภทสินค้า ได้แก่

- (1.1) ผ้าฝืน : มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่า 200 เซนติเมตร
- (1.2) ผ้าพันคอ : มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 35 เซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่า 180 เซนติเมตร
- (1.3) ผ้าคลุมไหล่ : มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 35 เซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่า 180 เซนติเมตร
- (1.4) ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากผ้ากาบบัวอุบลราชธานี เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป กระเป๋า เนคไท หมวก

ของที่ระลึก เป็นต้น โดยต้องมีสัดส่วนของผ้ากาบบัวอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

(2) ลักษณะทางกายภาพ

(2.1) ผ้ากาบบัวอุบลราชธานี เป็นผ้าทอมือผลิตจากเส้นไหมหรือฝ้ายผสมผสานวิธีการทอผ้า 4 กรรมวิธีใน 1 ฝืน ประกอบด้วยเส้นยืน ไขเส้นไหมหรือฝ้ายย้อมสีเดินเส้นสลับส้อยอย่างน้อย 2 สี ทำให้ฝืนผ้ามีมิติในแง่ของริ้วสีในแนวขวางหรือเรียกว่าลักษณะของซันทิว และเส้นพุ่งไขเส้นไหมหรือฝ้าย

ในการทอจากวิธีการมัดหมี่ การยกหรือขีด และการมัดไมหรือหางกระรอก ทำให้ผืนผ้ามีมิติในแง่ของริ้วสี และการยกลวดลายให้โดดเด่นออกจากผืนผ้า ทั้งนี้ ผ้าทออาจไม่มีลายริ้วก็ได้ หรือมีการสอดดิ้นเงิน หรือ ดิ้นทอง หรือเส้นไหมสีต่างๆ เพื่อเพิ่มเติมความวิจิตรงดงามยิ่งขึ้น

(2.2) โทนสีผ้ากาบบัวอุบลราชธานี จะไล่จากสีอ่อนไปแก่ เช่น ขาว ชมพู เทา เขียว น้ำตาล เป็นต้น เพื่อให้คล้ายคลึงกับสีของกาบบัวหรือกลีบบัว หรือปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการและความนิยม

(2.3) ผ้ากาบบัวอุบลราชธานีแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

(2.3.1) ผ้ากาบบัว (ธรรมดา) คือ ผ้าทอที่ใช้เส้นด้ายยืนอย่างน้อย 2 สี ทอเป็นพื้นลายริ้ว ตามลักษณะซิ่นทิว และใช้เส้นด้ายพุ่งทอเป็นลาย คั่นด้วยหางกระรอก (ควบเส้น) มัดหมี่และขีด

(2.3.2) ผ้ากาบบัว (จก) คือ ผ้าทอที่ใช้เส้นด้ายยืนอย่างน้อย 2 สี ทอเป็นพื้นลายริ้ว ตามลักษณะซิ่นทิว และเพิ่มด้ายพุ่งพิเศษ โดยการจกเป็นลวดลายกระจุกดาว หรือเกาเหลายดาว ซึ่งอาจมีเป็น ช่วงกลุ่มหรือกระจายทั่วทั้งผืนผ้า

(2.3.3) ผ้ากาบบัว (คำ) คือ ผ้าทอที่มีหรือไม่มีลายริ้วก็ได้ เป็นฝ้ายหรือผ้าขิดที่ใช้เส้นด้ายพุ่งเพิ่มพิเศษ คือ ดิ้นทองอาจสอดแทรกด้วยดิ้นเงินหรือไหมสีต่างๆ ไปตามลวดลายบนลายพื้น และคั่นด้วยมัดหมี่

2. กระบวนการผลิต

วัตถุดิบ

(1) เส้นไหมกรรมผลิตเองในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

(1.1) การปลูกหม่อน การดูแลรักษา และการเก็บใบหม่อนให้ปฏิบัติตามหลักวิชาการของกรมหม่อนไหม

(1.2) การเลี้ยงไหม ใช้ไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้าน หรือพันธุ์ไทยปรับปรุง หรือพันธุ์ไทยลูกผสม หรือพันธุ์ที่ กรมหม่อนไหมให้คำแนะนำ โดยกระบวนการเลี้ยงและเก็บรังไหมให้ปฏิบัติตามหลักวิชาการเพื่อให้ได้ไหมที่มีคุณภาพ

(1.3) การสาวไหม ใช้วิธีการสาวมือด้วยกรรมวิธี วัสดุ และอุปกรณ์แบบดั้งเดิม หรือแบบประยุกต์ หรือ ด้วยเครื่องสาวไหม

(2) เส้นไหมกรรมนอกพื้นที่ ใช้เส้นไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้าน หรือพันธุ์ไทยปรับปรุง หรือพันธุ์ไทยลูกผสม ที่ผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หรือเส้นไหมอุตสาหกรรมที่ผลิตในประเทศไทย โดยคัดเลือกให้ได้ขนาดมาตรฐาน มีคุณภาพที่ดี

(3) เส้นฝ้ายกรรมผลิตเองในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

(3.1) การปลูกฝ้าย และการดูแลรักษาให้ปฏิบัติตามหลักวิชาการของกรมวิชาการเกษตร โดยพันธุ์ฝ้ายที่เหมาะสมต่อการนำมาผลิตเส้นฝ้าย เช่น พันธุ์พื้นเมือง พันธุ์ตากฟ้า หรือพันธุ์ปรับปรุง เป็นต้น

(3.2) กระบวนการผลิตเส้นฝ้าย ต้องกำจัดสิ่งสกปรกที่ปะปนกับฝ้ายออกก่อนทำการปั่น โดยใช้วิธีการปั่นฝ้ายด้วยเครื่องปั่นฝ้าย หรือเข็นฝ้ายตามกรรมวิธีพื้นบ้าน

(4) เส้นฝ้ายกรรมนอกพื้นที่ ใช้เส้นฝ้ายจากแหล่งผลิต หรือโรงงานผลิตฝ้ายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือในประเทศไทย โดยเลือกเส้นใยที่มีคุณภาพดี เหมาะสมสำหรับนำมาใช้เป็นเส้นยืน เส้นพุ่ง และเส้นจก

(5) ดิ้นเงินและดิ้นทอง (ไหมคำ) โดยใช้เส้นไหมหรือฝ้ายตามกระบวนการผลิตข้างต้น ซึ่งมีส่วนประกอบของโลหะ คือ เงิน หรือทอง สอดแทรกพันรอบเส้นไหมหรือฝ้าย

(6) สีย้อมเส้นไหมหรือฝ้าย ใช้สีธรรมชาติ หรือสีสังเคราะห์ที่ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

การย้อมสี อุปกรณ์หลักและการทอผ้า

(1) การย้อมสี

(1.1) กรณีเส้นไหม นำใจไหมที่เตรียมไว้ทำการพอกย้อม (การลอกขาวไหม) ซึ่งสามารถพอกย้อมด้วยต่างธรรมชาติ หรือต่างเคมี โดยต้มน้ำในหม้อให้ร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 80 องศาเซลเซียส แล้วนำเส้นไหมลงไปต้มใช้เวลาประมาณ 30 นาที จากนั้นล้างเส้นไหมด้วยน้ำอุ่นและน้ำเย็นแล้ว จึงนำเส้นไหมไปตากให้แห้ง

(1.2) กรณีเส้นฝ้าย นำเส้นฝ้ายมาซักด้วยน้ำสะอาด เพื่อกำจัดฝุ่น ผง และไขต่างๆ จากนั้นบีบน้ำออกให้หมด

(1.3) การย้อมสีเส้นไหมและฝ้าย สามารถย้อมด้วยสีธรรมชาติ สีสังเคราะห์ หรือสีเคมีที่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม โดยนำเส้นไหมหรือฝ้าย ตามข้อ (1.1) และ (1.2) ลงไปต้มที่อุณหภูมิประมาณ 80 องศาเซลเซียส ใช้เวลาประมาณ 30 นาที จากนั้นล้างด้วยน้ำสะอาดแล้ว จึงนำไปตากให้แห้ง ทั้งนี้ อาจใช้สารช่วยย้อม หรือสารกระตุ้นสี เพื่อช่วยให้สีติดทน และช่วยในการเปลี่ยนเฉดสี ซึ่งสามารถใช้ได้จากสารธรรมชาติ และสารเคมีที่ได้รับมาตรฐาน

(2) อุปกรณ์หลัก สำหรับใช้ในการทอผ้า เช่น กง อัก โกงมัดหมี่ ไม้ยกสายหรือไม้เก็บขีด ก็ทอผ้า (กึ่งกระทบ หรือกึ่งพื้นบ้าน หรือกึ่งเหล็ก) กระสวย และหลอดด้าย เป็นต้น

(3) การขึ้นเส้นยืน (คันเครือ) จัดเตรียมเส้นไหมหรือฝ้าย สองสีขึ้นไป สลับเป็นริ้วตามที่ได้ออกแบบขึ้นเป็นเส้น คือ ลักษณะของขึ้นทิว

(4) การเตรียมเส้นพุ่ง โดยใช้เส้นไหมหรือฝ้าย 4 ชนิด ได้แก่

(4.1) เส้นพุ่งสีพื้น นำเส้นไหมหรือเส้นฝ้าย มาล้างทำความสะอาด บิดและผึ่งให้หมาด แล้วนำไปย้อมสีที่ต้องการ ตามกระบวนการและเทคนิคของผู้ทอ จากนั้นล้างให้สะอาด ตากให้แห้งในที่ร่ม

(4.2) เส้นพุ่งมัดหมี่ ออกแบบลวดลายมัดหมี่ มัด ย้อม จนเสร็จตามขั้นตอนออกแบบ ให้มีลักษณะเฉพาะของผ้ากาบบัว ผืนนั้นๆ ลวดลายมัดหมี่ จะเป็นองค์ประกอบที่เด่นที่สุดของผ้ากาบบัวแต่ละผืน “มัดหมี่ เป็นกรรมวิธีการทอผ้าอย่างหนึ่งที่สร้างลวดลายก่อนย้อม โดยเอาเชือกฟาง หรือวัสดุอื่น มัดเส้นไหมหรือเส้นฝ้าย เป็นเปลาะๆตามลาย เมื่อย้อมสีจะไม่ติดตามส่วนที่มัดไว้ ทำให้เกิดลวดลาย ถ้าต้องการให้มีหลายสีก็ต้องย้อมหลายครั้ง จนครบสีที่ต้องการ การย้อมทำได้ 2 วิธีคือ การย้อมเส้นยืนตามความยาวของผ้า และการย้อมเส้นพุ่งซึ่งสามารถสร้างลายได้ไม่จำกัดความยาวของผ้า...”

(4.3) เส้นพุ่งมัดไหม (หางกระรอก) นำไหม หรือฝ้าย ที่มีสีติดกัน 2 สีมาปั่นด้วยไน จนพันกันเป็นเกลียว

(4.4) เส้นพุ่งขีด (หรือยก) เตรียมเส้นไหมหรือฝ้าย ที่มีขนาดใหญ่ หรือนำเส้นใยมารวมกันหลายๆ เส้นให้มีขนาดใหญ่กว่าเส้นพุ่งอื่นๆ เพื่อให้เกิดพื้นผิวที่เด่นบนผืนผ้า เก็บขีดหรือสร้างลวดลายได้หลากหลายตามที่ต้องการ ตั้งแต่ลายเล็กๆง่ายๆ หรือละเอียดซับซ้อน เช่น ขิดไขปลา ขิดข้าวปลา(ขิดพื้นปลา) ขิดอึ่ง ขิดดอกแก้ว เป็นต้น

(5) การทอผ้ากาบบัว เมื่อขึ้นเส้นยืน และเตรียมเส้นพุ่งทั้ง 4 ชนิดเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปทอในหูกที่คันเครือไว้ ซึ่งผู้ทอผ้าต้องใช้ความชำนาญและภูมิปัญญาในการจดจำรายละเอียดลำดับของการสอดเส้นพุ่งแต่ละชนิด รวมทั้งการเก็บขีดตามการออกแบบลวดลายของผ้าที่กำหนดไว้ คุณสมบัติพิเศษของการทอผ้ากาบบัวนี้ คือ การที่ช่างทอสามารถออกแบบลายผืนผ้าในการทอได้ตามจินตนาการของแต่ละบุคคลหรือชุมชน ภายใต้กรรมวิธีและประเภทการทอผ้ากาบบัวอุบลราชธานีที่ถูกต้องตามอัตลักษณ์

การผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้ากาบบัวอุบลราชธานี

ผ้ากาบบัวอุบลราชธานี ที่ผ่านการทอภายใต้กรรมวิธีที่ถูกต้องตามอัตลักษณ์สามารถนำมาผลิตเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป กระเป๋า หรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ของที่ระลึก เนคไท พวงกุญแจ เข็มกลัด หมวก เป็นต้น โดยรูปแบบการตัดเย็บหรือออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นไปตามความต้องการและความนิยม ซึ่งต้องมีสัดส่วนของผ้ากาบบัวอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

การบรรจุหีบห่อ

(1) รายละเอียดบนฉลาก หรือบรรจุภัณฑ์ ให้ประกอบด้วยคำว่า “ผ้ากาบบัวอุบลราชธานี หรือ Ubon Ratchathani Kap Bua fabric หรือ Pha Kap Bua Ubon Ratchathani”

(2) ให้ระบุชื่อผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการค้า สถานที่ผลิตหรือจัดจำหน่าย หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ประเภทผ้า ชนิดเส้นใย ชนิดสีที่ใช้ย้อม ขนาดผ้า ข้อเสนอแนะในการดูแลรักษา และราคา เป็นต้น เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณแอ่งโคราช (Korat basin) สูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ย 68 เมตร มีลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลายทั้งแบบภูเขาสลับซับซ้อน ที่ราบสูง โดยมีแม่น้ำโขงเป็นแนวเขตแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตลอดจนมีแม่น้ำและลำน้ำไหลผ่านหลายสาย เช่น แม่น้ำชี แม่น้ำมูล ลำเซบก ลำโดมใหญ่ ลำโดมน้อย เป็นต้น ลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียวระบายน้ำดี

ลักษณะภูมิอากาศ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูกาลแบ่งออกเป็น 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม และฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงมกราคม อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 27.4 องศาเซลเซียส ปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งปีระหว่าง 1,600 - 1,800 มิลลิเมตร จากสภาพภูมิศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งมีแม่น้ำไหลผ่านหลายสาย ตั้งอยู่ในเขตที่มีฝนตกกระจายดีทำให้พื้นดินมีความชุ่มชื้น และลักษณะดินร่วนปนทรายสามารถระบายน้ำได้ดีไม่ท่วมขัง จึงทำให้เหมาะสมต่อการปลูกต้นหม่อนสำหรับใช้เลี้ยงหนอนไหม อันเป็นวิถีชีวิตของชาวอุบลราชธานีมาตั้งแต่อดีต และเหมาะสมต่อการปลูกต้นฝ้าย ซึ่งฝ้ายที่มีชื่อเสียงของจังหวัดอุบลราชธานีเรียกว่า “ฝ้ายริมโขง” เนื่องจากปลูกบริเวณริมแม่น้ำโขง ซึ่งดินอุดมไปด้วยแร่ธาตุและสารอาหารต่างๆ มาทับถมกันจำนวนมาก จึงทำให้ได้ผลผลิตฝ้ายที่มีคุณภาพ ส่งผลให้ ผ้ากาบบัวอุบลราชธานี เป็นผ้าที่มีคุณภาพดี

ประวัติความเป็นมา

จังหวัดอุบลราชธานี มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน ซึ่งตามตำนานเมืองอุบลราชธานีเล่าว่า “พระวอ พระตา พร้อมด้วยท้าวคำผง (พระประทุมวรราชสุริยวงศ์) แห่งเมืองเวียงจันทน์ ได้อพยพจากบริเวณจังหวัดหนองบัวลำภู มาตั้งเมืองใหม่บริเวณอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานีใกล้กับแม่น้ำมูล ต่อมาเกิดน้ำท่วม ในปี พ.ศ. 2329 จึงได้ย้ายเมืองมาตั้งยังบริเวณซึ่งเป็นตัวจังหวัดในปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2335 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1) พระราชทานนามว่าเมืองอุบลราชธานีอันมีที่มาจากชื่อ

“นครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน” ซึ่งปัจจุบันคือจังหวัดหนองบัวลำภู ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดระบบการปกครองส่วนหัวเมืองรูปแบบมณฑลเทศาภิบาล มีการจัดตั้งมณฑลลาวท้าว (ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นมณฑลอีสาน) ซึ่งมีเมืองอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางในการบริหาร ต่อมาในปี พ.ศ. 2476 ได้ยกเลิกการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล เป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค และได้จัดตั้งเป็นจังหวัดอุบลราชธานี

ในอดีตเมื่อปี พ.ศ. 2436 พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ ทรงรับราชการโดยดำรงตำแหน่งข้าหลวงใหญ่ผู้แทนพระองค์สำเร็จราชการมณฑลอีสาน ได้ทรงรับอัญญา นางเจียงคำ (หม่อมเจียงคำ ชุมพล ณ อยุธยา) และอัญญา นางบุญยืน (หม่อมบุญยืน ชุมพล ณ อยุธยา) เจ้านายสตรีเมืองอุบลฯ เป็นหม่อม ด้วยความเกี่ยวข้องจึงเกิดการถ่ายโอนลวดลายผ้าผ่านเครื่องแต่งกายจากราชสำนักสยาม ทำให้ผ้าทอเจ้านายเมืองอุบลฯ เกี่ยวข้องกับศิลปะการทอผ้า 3 สาย คือ 1) ศิลปวัฒนธรรมเก่าจากล้านช้างที่มีภูมิหลังถิ่นฐานเดิม 2) ศิลปวัฒนธรรมหลักของราชสำนักสยาม 3) ศิลปวัฒนธรรมแปลกใหม่ที่แลกเปลี่ยนกับชนเผ่าที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขง ด้วยความงดงามของผ้าทอเมืองอุบลฯ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ ได้ทรงนำผ้าทอพื้นเมืองอุบลฯ ทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ซึ่งปรากฏในพระราชหัตถเลขาตอบเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ ร.ศ. 114 ความว่า... “..ถึง สรรพสิทธิ ด้วยได้รับหนังสือลงวันที่ 13 มกราคม ส่งผ้าเยียรบับลาว นั้นได้รับแล้ว ผ้านี้ทอดีมากเชิงใหม่สู้ไม่ได้เลย ถ้าจะยู่ให้ทำมาขายคงจะมีผู้ซื้อ ฉันทจะรับเป็นนายหน้า ส่วนที่ส่งมาจะให้ตัดเสื้อ ถ้ามีเวลาจะถ่ายรูปให้ดู แต่อย่าตั้งใจคอย เพราะจะถ่ายเมื่อใดบอกไม่ได้..” จุฬาลงกรณ์ ประ. จากการค้นคว้าผ้าเยียรบับนี้พบว่า เป็นผ้าลายกาบบัว (คำ) ทอด้วยเทคนิคขิดหรือยกด้วยไหมดินทอง

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2543 จังหวัดอุบลราชธานี ได้มีโครงการสืบสานผ้าไทยสายใยเมืองอุบลราชธานี ขึ้น เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมอันล้ำค่าของเมืองอุบลราชธานี ในการนี้นายมีชัย แต่สุจริยา (ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. 2564) หนึ่งในคณะทำงานผู้เป็นทายาทของครูคำปุน ศรีใส ช่างทอผ้าอีสานผู้มีชื่อเสียง (ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. 2561) ได้ศึกษา รวบรวมเทคนิค และลวดลายเด่นในผ้าทอโบราณของเจ้านายเมืองอุบลฯ ภายใต้คำแนะนำและการถ่ายทอดองค์ความรู้จากครูคำปุน แล้วนำมาออกแบบให้เป็นผ้าทอที่มีอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นผ้าที่มีความโดดเด่นด้วยใช้วิธีการทอผสมผสาน 4 เทคนิค อีกทั้งโทนสีของผ้าจะไล่จากสีอ่อนไปแก่ เพื่อให้คล้ายคลึงกับสีของกาบบัวหรือกลีบบัว โดยเมื่อวันอังคารที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2543 ได้มีการประกาศให้ “ผ้ากาบบัว” เป็นลายผ้าเอกลักษณ์ประจำจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีความหมายและสอดคล้องกับชื่อของจังหวัดอุบลราชธานี ชื่อกาบบัว จึงเป็นการนำคำสองคำจากนามเดิม นครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน มาเป็นชื่อผ้าอัตลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและใหม่นี้ ชื่อกาบบัวนี้ยังเป็นคำที่จดจำง่ายสร้างการรับรู้อย่างกว้างขวาง ปัจจุบันมีการทอผ้ากาบบัวอุบลราชธานีแพร่หลายในหลายพื้นที่จนเป็นสินค้าที่สร้างชื่อเสียง โดยมีการจำหน่ายในหลากหลายรูปแบบ อันเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับจังหวัดอุบลราชธานีเป็นอย่างยิ่ง

4. ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การผลิต ผักกาบบัวอุบลราชธานี ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดอุบลราชธานี รายละเอียดตามแผนที่

5. การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

(1) ผักกาบบัวอุบลราชธานี ต้องผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น

(2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า ผักกาบบัวอุบลราชธานี รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

6. เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

(1) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ผักกาบบัวอุบลราชธานี

(2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ผักกาบบัวอุบลราชธานี และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด
